

דיוקנס בלאטש עשיינט
די ריימאל וואָענמליך
טאָגס. מיטפונקט זונד טרייטאָן
זונד קאָסטע
פיר אָפּטערדייג-אונגארן
געזעהנדיג 8 טולדן אָפּט. ווע.
טאָלירנדיג 6 טולדן אָפּט. ווע.
פּרעסעלירנדיג 4 טולדן אָפּט. ווע.
פירס אומלאַנד
געזעהנדיג 9 טולדן - קי. 48 ווע.
טאָלירנדיג 4 טולדן 50 קי. 48 ווע.
פּרעסעלירנדיג 3 טולדן 85 קי. 48 ווע.

יידישע פּעסטער צייטונג

אויף דיוקנס צייטונג קאָנן טאָן
יעדען טאָג
טערנעטערדייג.
זונד דריי טרענענדיגע טולדן.
געזעהנדיג מיט דעם טעמפּלאַנט דעם
קאָסטן בלאַטשע.
דיא רעדאקציאָן געפינעט
ווי אין
פּעסט
ווייטגענער בולוואַר נומ' 29
אויף זאָן טאָן זונד דריי טרענענדיג-
טאָג. געלדער 50 ווערען געלייענ.

Nr. 1 יעדצעדנשטער יאהרנאָנג Budapest, 2. Jänner 1885.

פארטייא אונד רעניערונג.

זייעדעס דער שוואַרצע באַיאָן וויא פיל
שענגיע זע אפּאָנג דער זעכענער יאהרע געקאָנגט
וואורדע, אויף דען פּרעזידענטענשטוהל דעם אָבער-
הויזעס דורך פּערמאָניטעל לונג קאָ-
לאַמאָן טייס אים ערהאַבען וואורדע, ווירד
נאר פּעל פּאָן איינער טענענענערען אונגעפּיע-
דענהייט אין דער ליבעראַלען פּארטייא געטונקעלט.
מאן ערצאָהלט זיך, דאָס דיא וואהרהאַפט ליבעראַ-
לען מאַנגער דער רעניערונגעפּארטייא, דיא דען
ליבעראַליזם עניכטס נעהמען אינד ניכט אלס
בלאָטע קאָמאָדיע בעטרייבען, דורך דאָס טעטיגע
צורייכטונען דעם מיניסטער-אויבערזעטען, דורך זיינע
אנאָהערונג אָן עלעמענטע, דיא אללעס זינד נור
ניכט ליבעראַל, מיט-שוואַרצ-מיט-מאכט ווארדען זיינען,
אונד דאָס אין דעם מיניסטער-אויבערזעטען אין
זעהר ענענדיגעס "ביזער" אינד ניכט ווייטער
צוגעפּוען האַמטען. נאָך אלל דעם ערוואַרטעטע
מאָן, דאָס דיא דיוקנס בעניענדיג ווענען זיא ווירקליך
פּאַרהאַנדער אונד און דער ניי-יאַהרעפּאַרטייא אונד
דער פּארטייא אויף איינענדר איינע וויען צום אים-
דרוק געלאַנגען ווירד. שאָן אים דיוקנס גונדע
בליקטע מאָן דיוקנס רעדען מיט שאַנגענדיג טעטיג-
נען; מאָן ערוואַרטעט אבער איינערדעם, דאָס זיך
דער מיניסטער-אויבערזעטען אבער דאָס טעלעגלינג
אייסערן ווירד, וועלכע ער דער בעווענונג גענעט-
אויבער איינגעהערטן ווירד, וועלכע זיך גענען דיא
רעפּאָרט דעם אָבער לויזעס קונד-
ניכט, אונד וועלכע דיא אללעוויכטיגע פּראַגע-
דעס כאלד צוזאמענערענערען פּאַרלאַמענטס
זיין ווירד, אונד פיר לאַנגע צייט הוינט אללע אנדערען
פּראַגע פּערדראַנגען ווירד.

נין דענן אַנגעוועהען פּאָן אייניגע זעהר גונדי-
לען אייטשפּריכען דעם מיניסטער-אויבערזעטען, קאָ-
נען דיא ערוואַרטונגען, וועלכע זיך אָן דיא ניי-
יאַהרעפּאַרטייא אונד קינפּשעטען, אלס בעפּריידיגט
בעטראַכטעט ווערדען. - דאָך וויר האַלען ניכט
מיט אונזערע אורטייל פּאַנדייטען, מאַנען היער
דיא וויכטיגען טהיילע דער רעדען וועלכעס איהרען
פּלאַטין פּונדען, בעפּאַר זייר אונזערע בעשיידענע
מינינט דאדער אייטשפּריכען.
אין איינעוואַהאָלדיך גראַפע אַנצאהל ערשייען
געטערן אום 10 אהר, דיא ליבעראַלע פּארטייא
אין דעם פּאַרלאַמענט איהרעס קלובס, וועניגע מי-
ניטע שאַטער ערשייען דער מיניסטער-אויבערזעטען
מיט זאכטשליכען מיניסטער, דיא פּאָן דער פּאַר-
טייא מיט בריווערדען עלענדיקע עמפּאַנגען וואר-
דען, נאָך דאָס ארטיילונג טשאק היעלט דאָנן פּאַלנע-
דע אַנצאהלע.
ענו. עקסעלענטיק, הערר מיניסטער-אוי-
בער. דיא מיטליענער דער ליבעראַלען רייכס-
מאַנספּאַרטייא האַבען מיין גרויזעס אַלטרע מיט דער
עהרענדיקן אויפגאַבע בעפּרייטען, דאָס אָן דיא
מיניט טאנע דער אינשורובלאַזע דאָלמעטש איהרער
נעפּהילע פיר זיך זיא ניכט וויל עס הערנעבאכטע
זיסטע אים, זאנערען אַנגערעט פּאָן זיינער וואהרען
ליכטע אונד טערהערונג דיא דוא פּאָן אינד דורך
זיינע ראכטעלאַזע, הונגעבונגעפּאַלע טהאטיקעס
אום דאָס וואָהל אונזערעס טהיערען פּאַסע-לאַנדעס
אונד אום דיא קראפטיגע אונזערע נאַציאָן פּער-
דינט האַט, ערשייען וויר ענע פּאַר דור.
הערער וויפּעס דאָנן איינע ווירקליך אויף
דיא טהאטיקעס דעם רייכטאָנעס אונד ערוואַהנט,

דאָס דיא נאַציאָן אין דען פּרעפּאַסענען רייכס-
מאַנספּאַרטייא דער פּאַליטיק דעם מיניסטער-אוי-
בער דענטען איין גלאַנגענדעס פּערזענליכעס אייטש
געבען האבע, אונדעס דיא רעניענדיגעפּאַרטייא
אום דעם קאַמפּע געשטאַרקט הערפּאַנגענאָנגען
אזוי אינד פּאַהרעט דאָנן וויא פּאַלעט פּאַרט-
ווייר, דיא מיטליענער דער ליבעראַלען פּארטייא, שאַ-
רען אונד מיט פּרודיען אונטער דייער פּאַהרע,
אויף וועלכער אונזער הייסט פּאַרטייא
צויפ, דער ליבעראַליזם גע-
שריעבען איז, אונד דאָס טהוען וויר מיט אַזמאָ
גראַפערע בערווענונג דיא וויר אים דייער טהא-
גריקע דיא איבערזעטענדיגע פּאַרטייא, אָן דאָס אינד
זיינע רעניענדיגע דעם בליכטע וואס אַרד זיט 10
יאַהרען ווארעט; דיא פּאַרדע, גראַפען טהערהייט דער
נאַציאָן אינטערשטימעט ליבעראַלע רעניענדיגע
הערען פּונדען וויר אויך דיא פּרעזידענטען דאָס
דער אויף דעם אַמגעשטעלונג דעם אַבערהויכעס
בעניענדיגע געזעטענענדיגע אויף נאָך דען פּאַרטייא
פּיען דעם ליבעראַליזם אונד
נאָך דען פּאַרדע פּרונגען דער לי-
בעראַלען אַרדע אונד זייער דייער
ניי-יאַהרע דייער לויטונג דורכגעפּאַהרע
ווערדען ווירד. גראַפּ טשאק פּערזענליכע דאָנן
דעם מיניסטער-אויבערזעטען ווערדערהאַלט דאָס
דיא פּארטייא אין איהן, דען ליבעראַלען
רעניענדיגע פּערדען אונד איינערשטעליכעס
פּערזענליכע וועמען אונד שלאָס, אינדעס ער דיא
ווינעט דער פּארטייא אין שאַנגען ווארעט פּער-
דאָלמעטשע.

אום דער אַמזאָרע דעם מיניסטער-אוי-
בער דענטען העכטן וויר אין ערשטער הייע פּאַלנענער
זעהר ווערטפּאַללע ערקלאַרונג הערפּאַך.
זא וויא עס דאָס זיעל דער אלטען ליבעראַ-
לען פּארטייא (טעטיגע, דעקא, אַמזאָרע) געווען
איז, דען אונזאָרע טשאַס צו בענייערדען אינד
צו קראַפטיגען אונד איהן אין דער הייע דער
קולטור שטאַטען אַרד פּאַרטייא
אויף איינע ערהערע טשאַס צו ערהעבען אינד
אין ליבעראַלען רייכס טונג צו ענעס
וויקקערען, און אונד אויבער זיעל דאָס
זעלבע, דיא מיטטעל, דיא ווענע דיוקנס זיעל צו
ערשיינען קאַנגען זיך אַנדערן, אבער, אין ווערע-
האַלע, דאָס זיעל מיט אַמטער דאָסעלכע בלי-
כען דיא העכטע דעם שטאַטעס אויף איינע יע הא-
הערע שוואַץ אין דער רייכע דער
געכילדערעטען שטאַטעס אַרד פּאַרטייא
פּאַרטייא אונד דעם ערשטען רייכטונג
לונג אין ליבעראַלען רייכטונג
וויר דיר פּען פּאַרטייא מינייערלייא
שווערדיקייטען צוריקשרעקען, אונטער קיניען
פּערפּאַרטייא טען פּאַהרע זינען אַסען, אונ-
טער ווערדיקע אים דעם פּערשייענען קלא-
סען דער נאַציאָן איינע נאַציאָן גע-
ווארדען איז, וויר דיר פּען גע-
מאל צוגעבען, דאָס דיא בלי-
כען איינע הייע טהיילע געווארדענע
נאַציאָן אונטער וואס אים טער
פיר איינע פּאַרטייא, ווירד ער אין
פּערשייענען עמפּאַנגען געשייע-
דען ווערדען. (לאַנגע אַלגעמענע ערשייע-
רופּע) -
בעטרעפּעס דער רעפּאָרט דעם אַבערהויכעס

מיניטע דער מיניסטער-אויבערזעטען, דאָס דיא ער-
געזענדיג איינע דיוקנסעל דער מיטליענער
זיעל הערע דעם צויעק ענטשפּיעכע, אלס דיא ער-
וואלדינג וועקסהאלב ער דיוקנס, שטאַנדיקעס פּעסט-
האַלטען ווירד. ען ווערדע פּעניגער אן דיא הייסט-
פּאַרטייא צו פּיען דעם געזעטענענדיגע פּעסט-
האַלטען, ווען ער אויך ביא דען וועניגער
וויכטיגען פּונקטען אַנדערונג
גען צולאַסען ווירד.
ווי ווערדען מיט שווערדיקייטען צו קאַמפּען
האַבען זא שלאָס דער מיניסטער-אויבערזעטען, אבער
דיוקנס שווערדיקייטען ווערדען ניכט אונזער-ווענד-
ליך זיין, ווען פּאַרטייא אונד רעניע-
לונג אין פּערטרויען אונד אויפ-
ריכטיקייט פּעניגער בליכען
דאָס זינד דיא וויכטיגע פּונקטען דיוקנס
ביידען רעניען, וואס העיביא יעדערמאַן אין דיא
אויפּן פּאַללען מיט אזוי פּאַלנענעס; דיא שטאַר-
קע אונד ווערדערהאַלטע בעטאָנגע דעם ליבעראַ-
ליזם פּאָן ווייטע דעם גראַפען טשאַק, צייגט
טהאַטאָליק דאדער הוי, דאָס דיא פּארטייא עס
פיר גאַנצענדיג געפּינען האַט, מיט צו איינע
אַפּענענדיגען אונד פּיערליכען איינע צו זייען
ווענען, דאָס ער דיא ליבעראַלע ריי-
טונג ניכט פּערטרויען ווירד.
אַנגעוועהען פּאַן דיוקנס פּונקטע און אבער דיא
קינדענדיגע דער פּאַרטייא איינע וואהרהאַפטע הער-
ליכע, מיטאם ערקלאַרונג אין דיוקנס רייכטונג
וואר איינע געאַזי גראַפּ אַרדע אונד
זא מיט דיא פּארטייא פּאַרטייא אונד זייען
בערוויינט האַבען, אום זיינען איינען מיטטעל
אונד ווענע קאַנגען זיך אַנדערן לאַסט זיך וואָהל
ענטשפּיעכע, דאָס ען גענען דיא אַמזאָרע טשאַק
געטענע מיטטעל אין אונזערונג צו ברענגען גע-
דענעס (אבער ווען) וועניגער קלאר אונד ווענע
גער בעפּריידיגענדיג איז ווענע ערקלאַרונג אבער
דיא רעפּאָרט דעם אַבערהויכעס. דיא פּאַרטייא איז
נאָמליך אַפּען געבלעבען, וואס הערר פּאַן מיטא
פיר דיא אייטשפּריכען האַלט פּאַן וועלכען ער
ניכט לאַסטען ווילל, אונד וואס פיר וועניגער וויכטיגע
פּונקטען ביא וועלכען ער זיא איינע אַנדערונג צו
לאַסטען ווירד פּאַסען זא מערקווארדיג און דאָס
וואס מיט געזאָט האַט, אום דאָס זיענע וואס ער
פּערשייענען האַט, ער האַט נאָמליך בא-
ראָן שענגיע מיט קינעס ווארעט - ערוואַהנט

פּערשייענע נייאונדיקייטען.

(דער 17טע יאָר 2 אַנאָנג) מיט דער
גענעוואַרטיגען נאמען ווירד דער זעכענער
טעיאָר גאַנג דיוקנס בלאַטשע איינע-
לייטען. דיוקנס בלאַטשע איז טהיען דיא אלטעס-
טע מיט יידישען לעטטערן פּערזענליכע יידישע ציי-
טונג, דיא אַבערהויכעס עמפּאַנגען, ביא איינע
בלאַטשע, דאָס אין זאָלכעס אלטער ערשייבט האַט
אויט עס ניכט וועט, דיא גראַפען מיטטעל צו
שלאַנגען אום אַבאַנגענעטען צו פּאַנגען; דיא פּער-
עהרענדיקע ליער מאַנען עס אונד אַזא פּערזענליכע
ווען וויר עס טראַנגען דעם ביהנענדיקען יאהרעס-
וועכענעלס אינטערלאַסען האַבען, דאָס בלאַטשע
מיט מאַרקטערדייטען אונד אַבגעשטאַקען
וועלכעס פּאַרטייא איינע פּאַללען איינע טראַק-
זיא אונד ביא דיוקנס געלענענדיק צו ערוואַהנען
געשטאַטעטע וואס דיא יידישע פּעסטער ציי-
טונג

Sajshilova 12

פריהייטסקאמפף וואר פילסן נאכטס קאשיטה
דער אנטקאנטעסער אינד געפיערטיעסער אונ-
אויטע אפלייטער אים אויסלאדער. נאכפאלגן
דער הייסטער קאני וויקאר עמאניעל, דער גראסן
גראף קאזיאר אינד דא פילטערין שטאטמאט-
נער ענגלאנדס בערענגטן דאך נאר אפט זיינע
ראטען. אינד דער קריגע, זיין פראנקרייך אינד
איטאליע אים אידער 1869 געגען אסטערדיך פיהר-
טען אינד דער דען אויסגלייך פאן 1867 געוויסער-
מאסן פארבערטיעט, וואר צום גראסן טיילע
דאס זייער פראני פילסקוס פרייליך האטט
זייער קריגע ניכט דען פאן פראני פילסק נע-
ווינטען ערפאל, דעןן אים ווארדע פערשפא-
בען דאס נאך דער נעגערזווערפונג אסטערדיכע
אין איטאליע אין פארנאויש איטאליענישע הענד
אין אינגאן אינדוקציען אינד דיעזעס צייט
זעלבסטשטאנדיגען קאנדידירן פארקלאמירטן זייער
דע עס ווארען איד אללע פארבערטיעטע הענד
נעראפפען, איינע אונדארשע לענאן אנטער דער
אפפיהרונג קלאפאס שאנדן אין איטאליע בערייט
דאס פרעמדע הענד אים לאנד צו פיהרען אינד
אין אינגאן זעלבסט ווארען דא פאליטישן פאן-
טארען הורד דא אנטעטען פילסקוס איד אללעס
פארבערטיעט ווארדען, ווערען נאפאלען נאך
קאזיאר האבען עס יעדאך מיט דער זעלבסטשטאנ-
דיגמאכט אינגארס עניכט גענוינט, זא בע-
זעטען בלאג דא לאנג אין אינגאן אינד דען
וויקען קאשיטשום אינד פילסקוס אים אסטערדיך
פירט אינצוואונען אינד עס פיר דא שיערען
פיערענעבערדיגען גענוינט צו מאכען, אים דא
דיעזעס ציעל מיט דעם פיערען פאן ווילא פראנק
פאלקלאמירטע ערדייט האטטען ווארדען
איטאליען נאך פראנקרייך עטוואס פאן אינגארן
פרייסען, אלס מיר קאזיאר נאפאלען נאך דער
פיערען פאן ווילא פראנק ערקלארען, זא ער-
צהאלט פילסק און איינער זיינע פאליטישן שיע-
טען, דאס עס פיר איינען מאנאך געפארלירך
זייערען קאנגע דא רעזולוציאן אין דען שטאט
אינעם הארדען מאנארכינע הוינצוטייעטער ער
אזא פיר דא זעלבסטשטאנדיגייט אינגארס ניכט
מעהר טהון קאנגע, דא עמפאנדן איד איינע מיטע-
רען שיערען עס נאך דער אפגעשטייערקייט
פאן וואלאשען דען איד און, דאס וואר אים
גענוינט ווארדען זייען, פיר דא אינטערעסען אים
דערער, דער הענאוואיציאנער ניכט, זעלבס
פילסקוס טראכטנישט אים אידער 1869 אין אינגארן
זייערען וואכערדיגען אינד דער אסטערדיך אין
דא ענע ערשטען האטט אינדעס זיינע נוסען
פירטען מאן זא עס אין ווען און, דאס אינגארן
געפארלירך זייערען קאנגע אינד מאן גינג דארן

דען מיט אינגארן אינצוואונען, בעקאנטליך פיהר-
טען אבער דיעזע דערוועיז צו קיינעם ציעלע אינד
ערשט בסמאך וואר עס פארבעהאלטען אסטער-
דיך צום אויסגלייך מיט אינגארן גענוינט צו
מאכען.
דערזעלבע פראני פילסק, מיט דעם נע-
קראנטע הייסטער בעראטהינגען פילעמטען, מיטען
דא אינד זיינע פאמיליע, דא אים אין דא פער-
באנונג געפאלט וואר, אלס ווערנאליסט ערנא-
רען, דא זיין פילטענעם פערמאנען פאן דען אים
טעריטוריען קאפטייערס ווארדען וואר, ער שרייב
אין ענגלאנד ענגליש, אין איטאליען איטאליעניש,
אין פראנקרייך פראנצויזיש אינד אין דייטשלאנד
דייטש, אינד ער וואר אין אללען דיעזען פראכטען
אינד אין דען ליטעראטורען זייערע איבער זא ווען
היינע אינד ער שרייב מיט איינער זאלבען שארפע,
מיט זא פיעל ניכט אינד אבערזיינג דאס זיינע
ארטוקל ניכט נור אין דען בערענפענדען לאנג-
דער, ווארדען ווייט אבער דיעזען געזענען הויכע
דאס גראסטע אפזעהען עררענטען, ער ניצטע
מיט דיעזען ארטיקלן מערה פרא אנגארן, אינד
פערשאפטע אים אויסלאדער, זיינעס דייטשלאנדע
מערה פארדערען אינד ספאטירען אלס דיעס 10
געווינענע שראכטען פערמאכט האטטען, פילסק
האט דורך זיינע פערדער דאס אויסלאדער פרא אינגארן
פארמירך עראבערען, וואס פילסק געגענווארטיג
אלס ווערנאליסטען זיינעטען אים געזענען ערשט-
גענוינטערט, ווען מאן נאמליך בעדענקט, דאס
דער טאג נור 24 שטינדען האט, פילסק אבער נור
דא געווינטען צייט פיר דא צייטונגען ווירמען
קאני, דאס ער אבער פראטעקט פיר פערשיען
דענע בלאטטער רעזולטאטען שרייבט אינד אים,
מעה נישט שרייבט, זא אים עס קוין ווארדען ווען
דא יינגערע גענעראצאן מיט איינער ארט פער-
נאכפאלגן און דיעזען 70 יארהענען ווארדענדיגן
הויפטישט.
דען פילסק האט נאך נאנין אידערען אים
נאכען צו לאיען, אלס ארטיקל צו שרייבען, ער
איז דורכגעצויגט דעם נאכארטען געווינענען פראכטען
לאנדעסגעזעטע, וועלכע ער דורך זיינע רעיווען
קענטיכטע אינד דורך ביישפיעלען פלייס צו
אינעם דער רעסען וועגען אין ארשאט עראבען
האט עס שטעהן אויסדעם זאמטליכע מוועגען
אום לאנדען אנטער זיינער אבעראייפטיש פילסק
האט אבער איד צייט געפיערען דא וויסענשאפט
דער אלטערטומסקונדע (ארכעאלאגיע) אין און
נאנין צו בערענדיגען אינד צו פערבייטען זיין גא-
סעס זייערן, דא קופפערפרייער, וועלכעס ער
צו בעליבסטן דיעזער שאנען וויסענשאפט
שרייבט אים אין נאנין איראשא אלס דאס בעסטע

דיעזער אים אנערקאנט, ער איז זייט יארהען
פראדירענט דעם אנערקאנטען לאנדעסגעזעטע פיר
זיינע טערומוסקוירע, אונד ער בעראטעטע רעיוועס
אין אים דורכאויס ניכט צו עררענטעלע,
אום גענעטהיילע, ער איז דער פלייסטע אבער-
בייער דעם פעריוועס, פראני פילסק איז אידער
איד פראדירענט זאמטליכער אינגאלישער פרי-
מירערלאשען, אונד וויסדעס ער דיעס איז, ווערט
אין פרייער אינד וואהלפוערנער ניכט אים אונ-
בארייען פריימירערטהום, וועלכעס - נעבענבוי
בעמערקט - פאן דען אנטקעמטען נאך מערה
נעהאט ווירד, אלס דא ווען, וויל עס ליכט,
פרייהייט אינד גלייכרעיס צו פערברייטען דאך בע-
שרעכט, אינד זענעט דער פריימירערלאשען אין
ענגלאנד איז דער ערשטער קראנפרייך, עבענאז
איז דער קראנפרייך פאן דייטשלאנד פראדירענט
דער דייטשען לאשען, דא פראדירענטען שטעהען
מיטאינאנדער און ענגער פערבינדונג אינד ענגען
אינאנדער (ברודער), דערזעלבע פראני פילסק
נעהאט איד צו דען אויסגעבענעטעטען פאליטי-
שען שרעפטשטעלערן אינד ערשט פאר איינעס
אידער זינד פאן אים דרום אידען באלדע פאליטי-
מישען אינאנאלטעס (פארעמערען) אום דיעס 10
דערזעלבע פראני פילסק האט צייט געפיערען
איד טעהאטעטישקע צו שרייבען, דאך וויר זינד
בוי וויסען ניכט פערטיג, קוין מעניש פאן אינגארן
האלט אז פיעלע פארעוואונען אלס פראני פילסק
עס ניכט עבען אין אינגארן קיינען גייסטרייערען
אינד געלעהרטיען פארלענער אים ער עס איז,
אינד זא קאנען ער דעם ניכט אויסוויבען, דאס וואהל-
טהעטיגקייטספעריווען, וויסענשאפטליכע זענעלע
שאפטען אינד געוועלדיגקייטסכלובס און אינאויס-
הארליך מיט ביסטען אום פארעוואונען בעשר-
טען, אינד פילסק איז היינע אנטער בערייט,
עס ווארען שאן טאנען זא פילסק אין דרום פער-
שייערען בלאטטערן אבער דרום פערשייערענע
געווענשאנדרע ארטיקל פערשאפטעליכע, אים
זייכטטאנע איינע פאליטישע רעדע העלט, און פ
זיינענען אינד עבענאז פאל ערשאפטע טהעאריעס,
איינע פארלעונג היעלט, מיט דעם קראנפריינען פאן
ענגלאנד קאפערטיעט איז איינע זאמאנישע
דעפארטאצאן עמפיען, פארלעונגען פארדען אינד
ארטיקלען שטעלען ער אבערניכט פארמירען אים
דען ארמעלן הערטיש, דיעזע זינד אבער אימער
פארל געדענענער געדאנקען, פאל בעלעהרונג
אינד גייסט, פאל וויסן אינד הימאר, קוין אים
לאנדשייער געלעהרטישע, קוין פערמירען פאן איינע
וועלכער בעדייטונג פערלאסט דא אינגארישע
דייטששאפט אהען פראני פילסק זיינע איינאויס-
טינג געמאכט צו האבען, זא דאס זיין הייז דער

צוואסגעטרייען, אום זא אלס קאני צו בערענדיגען?
אינד דאז וואל אים נאכט אלס אין ווען אויסשטאט
טען, ווא קיינס מערה אים ערדען וואנדעלט, דאז וואל
ער פילעליכט אין ווערענעפארטער זאן טאשעס זיין,
פאן אנטאנד דער וועלט אים פארדירען אפגעקאנען צו
איד דיעזע טאג? מיכט דאז אפגעפערען אפלייט
מיסען אום איינע אידער ערהאבענע, צוועק צו ערדיינען,
זא איינע זא פילטען מיטעל גלייען, זיך זעלבסט מיט
דער אוינע דעם געווענליכען שטויבעס צו פערטייען, אום
דארף איינע אהאבענע צו ערדיינען, דער דא מעניש
הייס בעליקע? דענק ווירדער פאן דער נאכטהייט, אינד
ציעקע זא ניכט אין דען געווענען שטייט היימא, זא דיעס
אידער צוועק אים ערדען ערזעקט זא הייסער, קליידער
זא און ערשעליכע וועללען אינד ליכטע ווארע שרע-
טען דא בעדארף עס ניכט דעם מעסיאם אונד דער וואונ-
דער, דא אין בעליבסטישן וואלען, דא ברויט דא נאכור
איינע אויגעווענען ווענען ניכט אים אירעס געלייז צו
שרעטען, זא טהוט עס ניג, דען איללעס אים איר
ארדונג אונד רענעל, ווען וויר זא איד ניכט פערשיטען
אינד אללעס אונד ניכט דען אוועקען נאנג דער נאפ-
ווערטיקייט, נור דעם ניכט דעם גענעטן אלליין אים אין
שיין פאן פרייהייט גענעטען.
איד דא וואנדער לינגעס דאז, דא מאנעס נע-
טחן אינד דער פראפען אים דעם גענעל נאכטעס?
פארטע סאכאטארי העפט אונד וואר גענוינט, זיך פאן
דער דאנענערן מייאס פארטייערען צו לאכטען.
דא נאכור שאפט עוין גראסען טיעפע, דעם מען-
שענפערשאנדרע אויבענפיליכע וואנדער, אויבענפילטע

אום דען מענישען, דען געברעכליכען זאן דער צייט גלויבט
זא ניכט, דאס זא זיינעטווענען וואנדער פערטייעטע, א
דענקע ניכט זא שפאקן, זא איבערטייען פאן קנדע דעם
אויגענבליקס דער אויבענען מענטש, דאס נענט ער ניכט
וואנדער וואס ער טאנדיך וועלט, זיך זעלבסט עננט ער
ניכט זא, נור דאס אינגעווענליכע אונד ווארע עס זעלבסט
אין קונסטלישק מיט דען קראפטען דער נאכור, בעשריינדע
דאך מיט איהר פערזענען דאך מיט ערשרויכט אין זא אונד
זא וויר דא איהר קראפטען געוואללען, דא אין אורזען
טייען טעריטען וויר, דאן ווייסט דא וואנדער טחון
לענען, ווא זא מאנעס אונד דא פראפעטען סאכאטען,
וואל איד דא איבערזיינען אינד דיעזען שטאט אין איינע
שלאנגע פרוואנדערלעך דאז בעדארף עס ניכט איבערנאכט-
ליכער פראפען.
ענטזעטע פיהר מייאס צווישן אונד זעלבסט סאכא-
טארי שיינע בערשאפטען אים דען אילטען צווייערע, אים
העסטען אים דא דער נאכדענע שטאט פלאטעליך אלס אים
געלענען פלאנען וואנד? .
דען בייט וויסן וויסן דאסאד? שיינע סאכאטארי.
אך בייט? פערזענעטע דיעזער, אונד האבען דיר

נעטחאן, וואס איד נאך קיינעס טהאט, איד בין קיינעס
צו דיר נעקאפטען, אום דיר פאס פערדענדיגן צו נעכטען
זעה דיעזעס הויפט און, איבער און יארהונדערטעס לאנג האט
עס נאך ליכט אונד וואנדערויט געווענען, אונד האט איינען
ראשען שאטען דאסען ערטייעט, און בעטען און דאך אן
אונד פארדעקען זא דאנענען זיין דוין טווענעס סאכאטעס
טחון וורטס דא דען מיט פערזאנען?
סאכאטארי? סאכאטארי, לאס דיר ניכט פערלענען
דען? סאכאטען מייאס, מאך דען גלויבן אונד דא האפ-
גענונג אוינעס פאלקעס אים דיר ניכט צו שאנדען?
שאטען ערהאב דיעזער דאס הויפט אונד שפראך צו
טחון דאסאד מיט אבערזענענער האנט? העכע דיר
זינע פאן מיר? דאך האבען ניכטעס מיט דיר צו שאפען.
ווארען ניכט אירען דא סאכא אונד סאכאטען?
פעינא דיינע שילער? איד קענען איינע זענען.
לאזען טויבען, מיט איד אויס ניכט נאכט? דענן איר
וואללט קלינער זיין, אלס ער שרעקלעכע גענש? דא
לינגעטען אלע וועללען זאמאנען אוינעס פאלקעס?
דא לינגעטען מאנעס אונד פעהאדאנטען פראפעטען.
דא פערזענלעכעס מיט פיענעס מירדע אלע אפגענארט-
נען נאכטען, אונד עננטען דא וואנדער קאנבערהאפטע
קונסטלישקע? דאס האט זעלבסט קוין קאנאני, קוין סא-
טאריאנער ימאלס געטחאן, דא טהארא האבען זא אלע
זיערעניש אויבערקאנטען, דא ווא פערזענלעכע, דאס האט
ניג אין ביסטען, מיט אין טהאדערהאפטען געוואנט, דען
מירדע פיקטען מאנעס אונד דא פראפעטען און, דא בייט
קוין יודע, קוין טהאדערהאפטען, קוין בייטס מאנען, וואס אים
דיר דען וויילע?
(פאשווענען פאלעס)

